בקינות סעודה אמרו כל ימיו לא היה נותר בעזרה צווחה שלישית שאו שערים ראשיכם ויכנס [א] אלישמע בן פיכאי תלמידו של פנחס וישמש בכהונה גדולה צווחה רביעית פתחו שערים והוציאו יששכר איש כפר ברקאי שמכבד עצמו ומבזה קדשי שמים מאי הוי עביד הוה כריך שיראי על ידיה והוה עביד עבודה מאי סליקא ליה ינאי מלכא ומלכתא הוו יתבין [ב] מלכא אמר גדיא יאי ומלכתא אמרה אימרא יאי אמרו נשייליה לישׂשכר איש כפר ברקאי דכהן גדול הוא [ג] וקים ליה (א) קדירה שיילוהו א"ל אי גדיא יאי ייסק לתמידא בהדי דאמר אחוי בידיה אמר להון מלכא הואיל ואחוי בידיה קוצו לידיה דימינא יהיב שוחדא קציוה לידיה שמאלא שמע מלכא [ד] אמר ליקצו נמי לידיה דימינא [ה] אמר רב יוסף בריך רחמנא דשקליה לישׂשכר איש כפר ברקאי [א] למטרפסיה [ו] אמר רב אשי ולא הוה תני ליה דתנן [ז] כבשים קודמין לעזים בכל מקום יכול מפני שמובחרין ת"ל [1] ואם כבש מלמד ששניהן שקולין כאחת רבינא אמר אפילו מקרא נמי לא קרא דכתיב [2] אם כבש [3] אם עז: [ח] א"ר אלעזר א"ר חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר [4] וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך [אל תקרי בניך אלא בוניך][ט]:

הדרן עלך המביא אשם וסליקא לה מסכת כריתות

גמ' בקינות סעודה. לאחר אכילתו: **כריך ידיה בשיראי.** [ג] כדי שלא ילכלך ידיו בבשר ובדם: **אחוי בידיה.** בלשון גסות וליצנות ומרד במלכות: **למטרפסיה.** לגמולו. לישנא אחרינא למלקותו: **לא תנא.** לא שנה משנה: **ואם כבש.** היינו קרא דמתני' דקדים מיניה ר"ש שניהם שקולים דכתיב לעיל מיניה והביא (את) קרבנו שעירת עזים:

הדרן עלך המביא אשם וסליקא לה מסכת כריתות

תורה אור השלם

1. וְאִם כֶּבֶשׂ יָבִיא קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְמִימָה יְבִיאֶנָּה: ויקרא ד לב
2. אִם כֶּשֶׂב הוּא מַקְרִיב אֶת קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי יְיָ: ויקרא ג ז
3. וְאִם עֵז קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְיָ: ויקרא ג יב
4. וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: ישעיהו נד יג

שיטה מקובצת

א) ויכנס ישמעאל חובת אלישמע נמחק: ב) יתבין בסעודתא מלכא: ג) הוא דמקריב קרבנות כל יומא וקים ליה בגוויהו קרייהו ושיילוהו: ד) מלכא ואמר ליקצו: ה) דימינא קציצה נמי לידיה דימינא: ו) למטרפסיה מיניה בהאי עלמא אמר: ז) דתנן ר' שמעון אומר כבשים: ח) אל תקרי בניך אלא בוניך ודין סימן פירקא דמסכת כריתות ומסורתא דילהון תלתין וארבע אמרין מסקת דמא לאיתתא סימן אחר תלתין וארבע אמרי ספק דמא דמייתי:
הדרין עלך המביא אשם וסליקא לה מסכת כריתות

מסורת הש"ס

א) [עמ"ש על הגליון בפסחים ט: בשם הערוך], ב) כריתות פד. יבמות קכג: תמיד לב: ע"ש נזיר סו:, ג) [עי' בפסחים בפ' מקום שנהגו דף נ. פירש"י כריך ידיה בשיראי והלכה פוסל בקדשים דמעין ולוקח הכהן עיקא בעצמו ועוד דכוין כולו ועיין כ"ש].

הגהות הב"ח

(א) גמ' דכ"ג הוה וקים ליה דקא מסיק קרבנות כל יומא שילוהו אמר להו:

רבינו גרשום

עסקינן כגון שהפריש מעות לקינו לשתי פרידין ולא לקח אלא פרידה אחת לחובתו והעשיר והכי קתני אי ההיא פרידה לצורך עולת העוף היא קרבה נדבה דלחובה לא חזיא דעשיר הוא והני מעות דפיישין דהוו לצורך חטאת העוף מוסיף עליהן מן ביתיה ומייתי חטאת בהמה והיינו דקתני מוסיף ומביא חובתו מדמי חטאתו ואי ההיא פרידה דזבן חטאת היא ההיא חטאת העוף אלא למיתה דאין פדיין לעוף ודמי עולה דפיישי אזלן לנדבה דאין יכול להוסיף על דמי עולה להביא מהנה חטאת דאין משנין מקדושה חמורה לקדושה שהיא קלה מהנה אלא מייתי חטאת מן בהמה מן ביתיה ולא מדמי עולה: שאני גבי מצורע דמיעט קרא ואת תהיה. כלומר דעשיר יבא קרבן עשיר ולא קרבן עני: ולילף מיניה. למטמא מקדש עשיר שהביא קרבן עני דלא יצא כמו מצורע: אמר לך רב הנא אמר קרא במצורע ואם דל הוא: ת"ל אם כבש אם עז מלמד ששניהן שקולין. תורין (קודם) כתובין בתורה קודם לבני יונה בכל מקום: יכול מפני שמובחרים ת"ל ובן יונה או תור. לכך הקדים כאן ובן יונה מלמד ששניהן שקולין: וכן האב קודם כתוב בתורה לאם בכל מקום אבל אמרו חכמים כאן גבי כיבוד אב ואם דאע"ג דאמרינן דשניהן שקולין הני מילי לקיבול שכר שמקבל שכר על כיבוד אם כעל כיבוד אב אבל מכל מקום אמרו חכמים כיבוד האב קודם לכיבוד האם שהוא ואמו חייבים בכבוד אביו: וכן בתלמוד תורה אם זכה הבן לפני רבו. הרב שלומד ממנו חכמה וזכה שעולה בידו תלמודו כיבוד רבו קודם לכיבוד אביו שהוא ואביו חייבין בכבוד רבו: שטימאו את היכל ה' כדכתיב כי נאצו האנשים האלה את מנחת ה'. וכתיב ואשר ישכבון הנשים הצובאות: [א] מלכא אמר גדיא יאי. עזים מובחרים מכבשים לקרבן. בהדי דאמר אחוי בידיה. היה מוליך ומביא ידו לפני המלך ולא היה מדבר באימה (ובתרבות) לפני המלך: למטרפסיה. רינו. הידים שהיו מכים את הקדשים שנחתכו: אם כשב אם עז. כלומר ששניהם שקולין:

הדרן עלך המביא סליק מסכת כריתות

[א] ע"כ שייך לגה"ה

מוסף רש"י

שיין לימוד קודם **שמע מינה תלת כו'.** [illegible] **מת אחד מהן.** [illegible] **מביא חבירו שלא בהגרלה.** [illegible] **בעלי חיים אינן נדחין.** [illegible] **אין הקינין.** [illegible] **אלא אי בלקיחה בעלים.** [illegible] **ולקחה שתי תורים וגו' ועשה הכהן וגו'.** [illegible] **ועשאהו חטאת הגורל עושהו חטאת.** [illegible] **ואין השם עושהו חטאת.** [illegible] **והלא דין הוא.** [illegible] **שיבול.** [illegible] **ומה במקום שלא קידש הגורל** [illegible] **קידש השם.** [illegible] **מקום שיקדש הגורל.** [illegible] **תלמוד לומר ועשהו חטאת.**

[illegible] **מטמא מקדש עני.** [illegible] **והעשיר.** [illegible] **ואחר כך אמר.** [illegible] **אלו לחטאתי ואלו לעולתי.** [illegible] **מוסיף.** [illegible] **ומביא חובתו.** [illegible] **והא הכא.** [illegible] **והא א"ר אלעזר כו'.** [illegible] **אלא מאי אית לך למימר.** [illegible] **שבבר אמר משעת הפרשתו.** [illegible] **ולר' תנא.** [illegible] **מאי איכא למימר.** [illegible] **תני ואח"כ לקח ואמר.** [illegible] **דמיעט רחמנא זאת.** [illegible] **אהדדיה קרא תורת.** [illegible] **ואם דל הוא.** [illegible] **כבשים קודמין את העזים.** [illegible] **ואם כבש יביא קרבנו לחטאת.** [illegible] **שטימאו את ההיכל.** [illegible]

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

הַדְרָן עֲלָךְ מַסֶּכֶת כְּרִיתוּת וְהַדְרָךְ עֲלָן. דַּעְתָּן עֲלָךְ מַסֶּכֶת כְּרִיתוּת וְדַעְתָּךְ עֲלָן. לָא נִתְנְשֵׁי מִינָךְ מַסֶּכֶת כְּרִיתוּת וְלָא תִתְנְשֵׁי מִינָן לָא בְּעָלְמָא הָדֵין וְלָא בְּעָלְמָא דְאָתֵי:

יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא תּוֹרָתְךָ אֻמָּנוּתֵנוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּתְהֵא עִמָּנוּ לָעוֹלָם הַבָּא. חֲנִינָא בַּר פָּפָּא רָמִי בַּר פָּפָּא נַחְמָן בַּר פָּפָּא אַחַאי בַּר פָּפָּא אַבָּא מָרִי בַּר פָּפָּא רַפְרַם בַּר פָּפָּא רָכִישׁ בַּר פָּפָּא סוּרְחָב בַּר פָּפָּא אַדָּא בַּר פָּפָּא דָּרוּ בַּר פָּפָּא:

הַעֲרֶב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה כֻּלָּנוּ אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתֶךָ: מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: יְהִי לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ: לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתָנִי: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ: אָמֵן אָמֵן אָמֵן סֶלָה וָעֶד:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁשַּׂמְתָּ חֶלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שַׂמְתָּ חֶלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שֶׁאָנוּ מַשְׁכִּימִים וְהֵם מַשְׁכִּימִים. אָנוּ מַשְׁכִּימִים לְדִבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מַשְׁכִּימִים לִדְבָרִים בְּטֵלִים. אָנוּ עֲמֵלִים וְהֵם עֲמֵלִים. אָנוּ עֲמֵלִים וּמְקַבְּלִים שָׂכָר וְהֵם עֲמֵלִים וְאֵינָן מְקַבְּלִים שָׂכָר. אָנוּ רָצִים וְהֵם רָצִים. אָנוּ רָצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְהֵם רָצִים לִבְאֵר שַׁחַת. שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִידֵם לִבְאֵר שַׁחַת אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם וַאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי כְּשֵׁם שֶׁעֲזַרְתַּנִי לְסַיֵּם מַסֶּכֶת כְּרִיתוּת כֵּן תַּעַזְרֵנִי לְהַתְחִיל מַסֶּכְתּוֹת וּסְפָרִים אֲחֵרִים וּלְסַיְּמָם לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וּזְכוּת כָּל הַתַּנָּאִים וְאָמוֹרָאִים וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים יַעֲמוֹד לִי וּלְזַרְעִי שֶׁלֹּא תָמוּשׁ הַתּוֹרָה מִפִּי וּמִפִּי זַרְעִי וְזֶרַע זַרְעִי עַד עוֹלָם. וְתִתְקַיֵּם בִּי בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אוֹתָךְ בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ. כִּי בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דְּהוּא עָתִיד לְאִתְחַדְּתָא, וּלְאַחֲיָאָה מֵתַיָּא, וּלְאַסָּקָא לְחַיֵּי עָלְמָא, וּלְמִבְנֵא קַרְתָּא דִירוּשְׁלֵם, וּלְשַׁכְלֵל הֵיכְלֵיהּ בְּגַוַּהּ, וּלְמֶעְקַר פּוּלְחָנָא נוּכְרָאָה מֵאַרְעָא, וּלַאֲתָבָא פּוּלְחָנָא דִּשְׁמַיָּא לְאַתְרֵיהּ, וְיַמְלִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתֵיהּ וִיקָרֵיהּ, (וְיַצְמַח פֻּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ). בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן: עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא, דִּי בְאַתְרָא (קַדִּישָׁא) הָדֵין וְדִי בְכָל אֲתַר וַאֲתַר, יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וּפֻרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones